

Török Sophie : Boldog asszonyok. Elbeszélések. (Új Irók, Debrecen.)

Egyik szép versében Kaffka Margit-hoz szól szelíd írói alázattal Török Sophie: «...ki fákyla voltál minden asszonyok előtt.» Az ő művészetére azonban csak annyiból volt felszabadító hatással Kaffka, hogy minden gátlás nélkül, őszinte közvetlenséggel adja elő mondani-valóját. Problematikája teljes mértékben asszonyíróra vall, de homlok-egyenest ellentétben áll a *Szűnek és évek* írójának törekvésével. Míg Kaffka spontán asszonyportréi mögött a századforduló társadalmi elevenedik meg, mondanivalói ennek a kornak nőrevonatkozó kérdései voltak, addig Török Sophie finom beidegzettségű asszonyszeme egyéni érzékkel ábrázolja alakjait, de művésze egyedül a nő belső valója felé fordul, ahelyett, hogy társadalmi keresztmetszet megvilágításába állítaná.

Sajátosan elemző tehetség. Írásai azonban nem konvencionális formájában mutatják ezt a stílust. Zárt, kerek novelláiban meg tudja oldani a legnehezebbet: a *lélektani jellemzést mindenestől a cselekménybe ékeli be.* A címadó novella, mely a boldog, törvényes házasságban élő asszonyok között egy magárahagyott kis leányanyát ábrázol, nemcsak lélekábrázoló képességéről, hanem erős reális érzékről is tanuskodik. Mintha élő modelltől rajzolna hű vázlatokat, levetkőztetve őket lelkük meztelenségéig. Reálisan megrajzolt alakokat ad, de nem a felület realitását, hanem a belső, a lélek valóságát.

Amit az előbbieken az alig öt ívnyi kis füzetrel kapcsolatban elmondottunk, művészi teljességgel főleg a címadó novellában valósul meg. A tíz évvel ezelőtt írt *Augusztus* című elbeszélés még magán viseli a kezdő író tétovázását, de a *Boldog asszo-*

nyok a maga tömör megfogalmazásában tökéletes kis remek, melyhez tudatos művészi állomásokon keresztül jutott el az író.

Tolnai Gábor.

Hantos Elemér : Magyarország gazdasági integritása. — Budapest, Athenaeum.

A múlt század végén már-már úgy látszott, hogy a liberális gazdaságpolitikusok reményei valóra válnak: termelés és fogyasztás, piac és forgalom egységes organizmussá, világgazdasággá épülnek ki. A világháborúban azonban a liberális gazdaságpolitika egész eszmerendszere halálos sebet kapott s a világgazdaság fiatal szervezete megsemmisült. A seb hogy sem gyógyul és a gazdasági liberalizmus képviselői úgy ülnek pozdorjává zúzott elméleteik felett, mint Marius Karthágó romjain. Néha Cassandra-szókat hallatnak, néha új terveket is szőnek, de a lázasan beteg gazdaság nem fogadja már el orvosszereiket, mert nem bízik bennük. Minden állam bámulatos erőfeszítéseket tesz és hallatlan áldozatokat hoz, hogy a nemzeti önellátás, az autarchia segítségével politikai szuverenitásával egyenlőrangú fegyverre tegyen szert a népek gazdasági versenyében. Az eredmény korántsem oly csekély, mint liberális közgazdászaink hinni szeretnék. A magyar iparfejlesztés, az olasz búzacsata, a német agrárpolitika eredményeit csak az elfogultság vonhatja kétségbe.

Természetesen más a helyzet Középeurópában s főképp az Osztrák-Magyar Monarchia utódállamaiban. Ezeket ugyanis a páris környéki békeszerződések éppen a gazdasági önellátás lehetőségeitől fosztották meg. Innen van, hogy a beteg Európa legbetegbebb része Középeurópa, s ebben is a legsúlyosabbak Magyarország és Ausztria gazdasági bajai.

A középeurópai államok gazdasági